

Tilburg University

Geld en geluk

van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Publication date:
2002

Document Version
Peer reviewed version

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2002). Geld en geluk. *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

3-8-2002

AD 88

GELD EN GELUK

Dezer dagen ontdekken veel Nederlanders dat je met relatief bescheiden middelen toch als een God in Frankrijk kunt leven. Mooi weer, een goed glas wijn en aangenaam gezelschap, meer heb je eigenlijk niet nodig. Geld maakt niet gelukkig, zo luidt het gezegde, maar wie stelt dat geluk niet te koop is, weet vermoedelijk niet waar hij moet winkelen. Wat weten we over de relatie tussen geld en geluk?

Sinds 1973 brengt de Eurobarometer het geluksgevoel van Europeanen in kaart. In elk land van de Europese Unie wordt elk jaar aan ongeveer 1000 inwoners gevraagd: "alles bij elkaar genomen, bent u zeer tevreden, tevreden, niet erg tevreden, of helemaal niet tevreden met het leven dat u leidt?" Hoe rijker men is, hoe vaker men stelt tevreden of zeer tevreden te zijn. Geld maakt dan misschien niet gelukkig, het levert in ieder geval wel een bijdrage.

Geld alleen maakt niet gelukkig en niet alleen geld maakt gelukkig. Naast materiële welstand leveren vooral een harmonieus gezinsleven, een goede gezondheid en een leuke baan een grote bijdrage aan een gelukkig leven. Gehuwden zijn meer tevreden dan gescheidenen, gezonden zijn gelukkiger dan zieken en werklozen voelen zich relatief ellendig. Vrouwen zijn over het algemeen iets gelukkiger dan mannen.

Gelukkig zijn betekent vooral in staat zijn je ambities te realiseren. Meer geld maakt dat makkelijker en zo bezien is het niet verrassend dat rijken gelukkiger zijn. Toch is er een paradox. In Nederland zijn we nu ongeveer twee keer zo rijk als in 1960, maar we zijn niet gelukkiger. Sinds de Eurobarometer werd ingevoerd ligt het percentage Nederlanders dat aangeeft zeer tevreden te zijn constant rond de 40%. Op individueel niveau is het niet anders. De meesten van ons worden vermogender naarmate we ouder worden. Men zou dus verwachten dat iemand gelukkiger wordt naarmate hij ouder wordt. Nee dus, het antwoord dat iemand op de Eurobarometervraag geeft blijkt onafhankelijk te zijn van de levensfase waarin men verkeert. Eens gelukkig, altijd gelukkig.

De meeste mensen verwachten overigens anders. Gevraagd of men nu gelukkiger is dan in het verleden, zeggen de meesten 'ja'. Gevraagd of men verwacht in de toekomst gelukkiger te zijn antwoordt het merendeel opnieuw 'ja'.

Hoe kan het dat rijken gelukkiger zijn, maar dat men niet gelukkiger wordt naarmate men rijker wordt? Hoe komt het dat ons geluksgevoel constant blijft terwijl we verwachten dat het met ons inkomen meegroeit?

De reden is dat onze wensen en ambities met ons budget meegroeien. Bij een beperkt budget zijn de wensen bescheiden. De Efteling en een dagje naar het strand, en de vakantie is geslaagd. Naarmate we rijker worden leggen we de lat hoger. De nieuwe minister van EZ, Heinsbroek, levert een goed voorbeeld. Toen hij jonger en minder rijk was, was een VW Kever goed genoeg. Nu hij eenmaal aan een Bentley gewend is, wil hij in geen andere auto meer rijden.

Hoe rijker men is, hoe meer verleidingen binnen bereik komen en natuurlijk kan men ook die niet weerstaan. Als je rijk bent spiegel je je ook aan andere rijken. Een tweede huis wordt essentieel en eigenlijk kan ook een jacht niet gemist worden. Zo hollen mensen het geluk achterna zonder het echt te bereiken. Het is net *Alice in Wonderland*, waarin stilstaan achteruitgaan betekent en steeds meer inkomen nodig is om de steeds toenemende wensen te kunnen realiseren.

De conclusie is dus dat geld wel gelukkiger maakt, maar slechts een heel klein beetje. Juist omdat je met geld zoveel kunt doen heb je er nooit genoeg van. De koninklijke weg tot geluk is daarom vermoedelijk niet om te pogen rijk te worden, maar om de ambities bescheiden te houden. Gelukkig dat de meesten van ons zich dit niet realiseren en geluk via consumptie blijven najagen. Dat houdt de economie draaiende en houdt velen aan het werk. Zo bezien houden de gevangenen van de consumptiemaatschappij het geluk van ons allen in stand.

Eric van Damme